

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve YAYIN ETİĞİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge, Çankırı Karatekin Üniversitesi (ÇAKÜ) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun çalışma usul ve esaslarını belirlemek ve ÇAKÜ bünyesinde oluşturulan bilimsel araştırma ve yayın etiği alt kurullarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

(2) Bu bağlamda Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlı ilgili alanlardaki fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, merkez ve diğer birimlerde yürütülen veya üniversite mensuplarının ifade edilen birimler dışında gerçekleştirecekleri tüm araştırmalar ile üniversite mensubu dışındaki başvuruları değerlendirecektir. Bu bağlamda başvuruları etik ilkeler ve kurallar doğrultusunda incelemek, görüş bildirmek, karar vermek, neticelendirmek, gerekli durumlarda yeni ilke ve kurallar belirlemek üzere kurulan etik kurulun çalışma esaslarını belirlemektir.

(3) Bu kurul Sağlık Bilimleri alanında girişimsel olmayan araştırmaları inceler. Girişimsel olmayan araştırmalar: Tüm gözlemsel çalışmalar, anket çalışmaları, dosya ve görüntü kayıtları gibi retrospektif arşiv taramaları, kan, idrar, doku, radyolojik görüntü gibi biyokimya, mikrobiyoloji, patoloji ve radyoloji koleksiyon materyalleriyle veya rutin muayene, tetkik, tahlil ve tedavi işlemleri sırasında elde edilmiş materyallerle yapılacak araştırmalar ile hücre veya doku kültürü çalışmaları; gen tedavisi klinik araştırmaları dışında kalan ve tanımlamaya yönelik olarak genetik materyalle yapılacak araştırmalar, hemşirelik faaliyetlerinin sınırları içerisinde yapılacak araştırmalar, ebelik araştırmaları, gıda katkı maddeleriyle yapılacak diyet çalışmaları, egzersiz gibi vücut fizyolojisi ile ilgili araştırmalar, antropometrik ölçümlere dayalı yapılan çalışmalar ve yaşam alışkanlıklarının değerlendirilmesi araştırmaları gibi insana bir hekimin doğrudan müdahalesini gerektirmeden yapılacak tüm araştırmaları ifade eder.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge,

- a) Yükseköğretim kurumları mensuplarınca veya yükseköğretim kurumlarıyla ilişkisine bakılmaksızın araştırma mensupları tarafından, yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca akademik unvanların elde edilmesi aşamasında ve sonrasında yapılan her tür bilimsel araştırma ve çalışmalar ile gerçekleştirilen bilimsel etkinlikler, desteklenen ve/veya yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleriyle ilgili araştırma etiği konularını,
- b) Lisansüstü eğitim sırasında yapılan tez ve bilimsel yayınlar ile yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleriyle ilgili araştırma etiği konularını,
- c) Yükseköğretim kurumları mensuplarınca yurt içinde ve yurt dışında her çeşit basın, görsel ve işitsel yayın organlarında yayımlanan ya da yayımlanmak üzere gönderilmiş olan her tür yayınla ilgili yayın etiği sorunlarını,
- d) Yükseköğretim kurumları mensuplarınca biyomedikal araştırmalarda kullanılacak deneklerde ve ekoloji ile ilgili çalışmalarda yapılan etik ihlallerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge;

- a) 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Senatonun görevlerini düzenleyen 14. maddesi ve üniversitelerde bilimsel denetimi düzenleyen 42. maddesi, Yükseköğretim Kurulunun 29.08.2012 tarihli Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi 'ne,
- b) 12.10.2004 tarih ve 25611 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk Ceza Kanunu'na,
- c) 19 Şubat 1960 tarih ve 10436 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Tıbbi Deontoloji Tüzüğü"ne,
- d) 01 Ağustos 1998 tarih ve 23420 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Hasta Hakları Yönetmeliği"ne,
- e) Sağlık Bakanlığı 19 Ağustos 2011 tarih ve 28030 sayılı Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik'e
- f) 15 Temmuz 2014 Sağlık Bakanlığı İyi Klinik Uygulama Kılavuzu ve 25 Haziran 2002 İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri ve Test Laboratuvarlarının Belgelendirilmesine Dair Yönetmelik'e,
- g) Dünya Tabipler Birliği Helsinki Bildirgesi'ne (64. Dünya Tabipler Birliği Genel Kurulu, Fortaleza, Brezilya, Ekim, 2013) dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönerge'de adı geçen;

- a) Başkan: Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanı'nı,
- b) Başkan Yardımcısı/ları: Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkan Yardımcısını/larını,
- c) Birim: Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlı akademik ve idari birimleri,
- d) Etik Kurul: Bilimsel araştırmalar hakkında etik ilkeler doğrultusunda görüş bildirmek üzere Çankırı Karatekin Üniversitesi bünyesinde kurulmuş kurulu,
- e) Raportör: Başkan tarafından atanan ve toplantılarda söz konusu başvuru ile ilgili Kurulu bilgilendiren üyeyi,
- f) Rektör: Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü'nü,
- g) Rektörlük: Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörlüğünü,
- h) Senato: Çankırı Karatekin Üniversitesi Senatosunu,
- i) Üniversite: Çankırı Karatekin Üniversitesini,
- j) Üye: Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyesini,
- k) Fen ve Mühendislik Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu: Fen ve Mühendislik Bilimleri alanından yapılan başvuruları değerlendirmek üzere Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyeleri arasından en az 7 öğretim elemanının yer aldığı kurulu,
- l) Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu: Tıp ve Sağlık Bilimleri alanından yapılan başvuruları değerlendirmek üzere Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyeleri arasından en az 7 öğretim elemanının yer aldığı kurulu,
- m) Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu: Sosyal ve Beşeri Bilimler alanından yapılan başvuruları değerlendirmek üzere Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyeleri arasından en az 7 öğretim elemanının yer aldığı kurulu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler

MADDE 5 - (1) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemler şunlardır:

- a) İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,

b) Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak,

c) arpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,

d) Tekrar yayım: Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

e) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

f) Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

(2) Diğer etik ihlal türleri şunlardır:

a) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,

b) Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,

c) İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarda hasta haklarına sayđı göstermemek,

d) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak,

e) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak,

f) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, meknları, imknları ve cihazları amaç dışı kullanmak,

g) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak etik ihlal isnadında bulunmak,

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak,

ı) Araştırma ve deneylerde, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek,

i) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

- j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.
- k) Araştırmacılar ve yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma ykmlğine uymamak,
- l) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak,
- m) Akademik atama ve yükseltmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak,

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Olarak Değerlendirilemeyecek Hller

MADDE 6 - (1) Bir başkasının özgün üslup ve ifadesini aynen kullanmamak şartıyla, anonim bilgilerin, bilim alanlarının temel bilgilerinin, matematik teoremleri ve ispatları gibi önermelerin çalışmalarda kullanılması etik ihlal olarak değerlendirilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu ile İlgili Esaslar, Etik Kurulun Oluşumu, Görevleri, alışma Usul ve Esasları

Kurulun Oluşumu

MADDE 7- (1): ankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, Senato tarafından önerilen ve Rektör tarafından görevlendirilen, daha önce haklarında etik ihlalde bulduklarına dair kesinleşmiş adli veya idari bir karar bulunmayan ğretim yeleri ile idari personelden oluşur. Kurul; ÇAKÜ bünyesinde bulunan fakülte ve meslek yüksekokullarında görev yapmakta olan en az 7 (yedi) ğretim üyesinden oluşur.

(2) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanı ÇAKÜ Rektörü tarafından seçilir. Kurul Başkanı, kurul yeleri arasından bir kişiyi başkan yardımcısı olarak seçer. Kurulda idari personel de görevlendirilebilir (rportr). Başkanın görevinin sona ermesiyle birlikte başkan yardımcılığı görevi de sona erer.

(3) Etik Kurul yelerinin görev süresi iki yıldır. Görev süresi biten bir ye aynı usulle yeniden seçilebilir.

(4) Etik Kurul yeleri atandıktan sonra gizlilik sözleşmesi imzalar.

(5) Üyeler başka bir etik kurulda görev yapamazlar.

(6) Bir takvim yılı içinde başkanın izni olmadan üst üste üç toplantıya katılmayan veya en az altı ay süreyle izinli olan üyenin, üyeliği kendiliğinden sona erer. Herhangi bir nedenle boşalan üyelik için, aynı usulle yeni üye seçilir.

(7) Gerekli görülmesi hâlinde çalışmaların verimliliğini sağlamak amacıyla farklı bilim alanları için farklı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulları oluşturulabilir.

(8) Etik kurallarına aykırı eylemi tespit edilen Etik Kurulu üyesinin görevi, ÇAKÜ Rektörü'nün bu konudaki kararının kendisine tebliği ile sona erer.(9) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarının sekreteryası Etik Kurul Başkanı'nın belirlediği kişi tarafından yürütülür.

Etik Kurulun Çalışma Esasları

MADDE 8 - (1) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarının görevleri şunlardır:

- a) Etik ihlal iddialarını incelemek; inceleme kapsamında Rektörlük aracılığıyla gerektiğinde bilirkişi veya uzman görüşü almak, ilgili kişi ve kurumlarla yazışmalar yapmak, bilgi istemek ve inceleme kapsamında gerekli diğer işlemleri yapmak,
- b) İnceleme sonucunda alınan kararları Rektör'e sunmak,
- c) Akademik çalışmalarda, araştırma ve yayın etiği konularında muhtemel etik dışı eylemleri ortadan kaldırmak için, ilgili birim ya da kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yaparak eğitici faaliyetler düzenlenmesini sağlamak üzere Rektör'e önerilerde bulunmak.

Etik Kurullarının toplantı usul ve esasları

MADDE 9 - (1) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulları üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ayda bir ÇAKÜ Etik Kurul internet sayfasında bilgi verilen tarihte toplanır ve karar alır. Başkan'ın katılmadığı toplantılarda başkan yardımcısı, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulları toplantılarına başkanlık eder.

(2) Başvuru alanlarına göre her değerlendirme döneminde gerekirse ilgili alt kurullar (Fen ve Mühendislik Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu, Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Alt Kurulu) toplantılarını ve değerlendirmelerini yaparak nihai karar raporlarını Başkanlığa sunarlar.

(3) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulları çalışmalarını bizzat yürütür. Ancak gerektiğinde alanında uzman bilirkişilerden görüş de alabilirler.

(4) Aşağıdaki kişiler bu düzenleme kapsamında yapılan incelemelerde bilirkişi ve uzman olarak görevlendirilemez:

- a) İlgilinin lisansüstü tez danışmanları ve doçentlik jürilerinde görev almış öğretim üyeleri,
- b) İlgilinin kendi üniversitesinde görev yapan öğretim üyeleri,
- c) İlgilinin eşi ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dâhil) kan veya sıhrî hısımları,
- d) İlgili ile aralarında husumet bulunan kişiler,
- e) İlgili çalışma içinde yer alan araştırmacı/ muhatap olan kişi/ kişiler.

(5) İlgilinin çalıştığı bilim alanında öğretim üyesi bulunmaması hâlinde, en yakın bilim alanında çalışan öğretim üyeleri arasından bilirkişi görevlendirilebilir. Ayrıca etik ihlal iddiasının hukuki anlam ve kapsamına ilişkin olarak bir hukukçu bilirkişi de görevlendirilebilir. Birden fazla bilirkişi atanması hâlinde her bilirkişi ayrı rapor tanzim eder.

(6) Bilirkişiler dosya kendilerine ulaştığı andan itibaren en geç bir ay içerisinde konuya ilişkin raporunu kendisine gönderilen örneğe uygun olarak hazırlayıp gönderirler. Bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en çok bir ay uzatılabilir.

(7) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarının üyeleri kendileriyle, kendilerinin daha önce birlikte çalışma yaptıkları kişilerle ve etik ihlalde bulunduğunu iddia ettikleri kişilerle ilgili etik ihlali iddialarının görüşüldüğü toplantılara katılamazlar.

(8) Etik Kurul kararı toplantıya katılan üye sayısının çoğunluğunun oyları ile belirlenir. Eşitlik durumunda Kurul Başkanı'nın oyu iki oy olarak sayılır. Üyeler çekimser oy kullanamaz.

(9) Toplantıya katılan kurul üyelerince iki nüsha olarak imzalanan Etik Kurul raporunun bir nüshası arşivlenir, diğer nüshası ise başvurunun sorumlu araştırmacısına gönderilir.

(10) Etik Kurul üyeleri, başvuruları, sadece etik açıdan değerlendirir.

Etik Kurullarına başvuru ve Kurulların çalışma esasları

MADDE 10 – (1) Kurula başvuru, sorumlu araştırmacı tarafından yapılır. Başvuru dilekçesinde bütün araştırmacıların ıslak imzalı onayları alınır. Kurulun belirlediği belge ve formlar hazırlanarak, elektronik ortamda ÇAKÜ internet sitesinde yer alan Etik Kurul Başvuru Sistemi'ne çevrim içi olarak yapılır. Başvuru formu, eksiksiz doldurulduktan sonra tüm araştırmacıların ıslak imzası ile iki nüsha basılı kopya şeklinde ve bir adet CD ortamında Etik Kurul sekreteryasına teslim edilir. Başkan, incelemek ve neticelendirmek üzere başvuruları Etik Kurul gündemine alır. Başvuru sahibi bir dönemde en fazla 2 başvuru yapabilir.

(2) Etik Kurula başvuru her araştırma önerisi 2 ay içerisinde sonuçlandırılır. Değerlendirme sonucu, başvurunun görüldüğü ve karara bağlandığı toplantıdan sonra en geç yedi gün içerisinde sorumlu araştırmacıya e-posta ve yazılı olarak bildirilir.

(3) Kurul, değerlendirmeleri sonucunda "Uygun", "Düzeltilmesi Gerekir" ya da "Uygun Değildir" şeklinde karar verir. Kararlarını Başkanlığa sunar. Başkanlığın nihai değerlendirme sonucu, başvuru sahibine bildirilir. Başvurusuna "Düzeltilmesi Gerekir" kararı verilen sorumlu araştırmacı, gerekli düzeltmeleri yaparak iki kopya olarak Etik Kurula tekrar başvuru yapabilir. Etik Kurul tarafından yapılan ilk toplantıda başvuru yeniden değerlendirilmeye alınır.

(4) Kurul, değişiklik yapılmasını talep ederse istenen değişiklikleri sorumlu araştırmacıya elektronik ortamda bildirir.

(5) Kurul, dosya ile ilgili kararını aldıktan sonra, sorumlu araştırmacı dosyasının sonuç kararını Kurul sekreteryasından alır. Sonuç, ayrıca sorumlu araştırmacıya elektronik ortamda bildirilir.

(6) Kurul kararının "Uygun" olması durumunda ıslak imzalı Etik Onay Belgesi Kuruldan alınır.

(7) Kurul, gerektiğinde onay verdiği araştırmaları izler ve gelişme raporu isteyebilir. Bu raporların Kurula ulaştırılmasından, sorumlu araştırmacı sorumludur. Kurul Başkanı gelişme raporlarını inceleyerek söz konusu araştırmanın orijinal başvuruya uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini inceler. Başkan gerek gördüğünde, araştırmanın uygulanmasını gözleme kararı alınmasını Kurula tavsiye edebilir. Gözleme süreci Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde yürür. Başkan, gelişme raporu incelemesi sonucunda etik kurallara uymadığını saptadığı araştırmaların sonlandırılması ve ilgili birimlere bilgi verilmesi için durumu Kurul gündemine getirir.

(8) Çalışma onay aldıktan sonra ölçme araçlarında (anket, test, ölçek, mülakat, gözlem, resim, çizim, video film, ses kaydı ve benzeri) yapılacak değişiklikler tekrar Kurulun onayına sunulmalıdır. Kurul onayına sunulmadan yapılan tüm değişikliklerin yasal ve idarî sorumluluğu araştırmacılara aittir.

(9) Araştırmacılar, elektronik ortamda değerlendirme sonucunun uygun görüldüğü bilgisi kendisine bildirilmeden, araştırmanın veri toplama aşamasına başlayamazlar.

(10) Toplanan verinin doğruluğundan, gizliliğinden ve veri güvenliğinden araştırmacılar sorumludur.

(11) ÇAKÜ'ye ulaşan etik ihlal iddiaları, ÇAKÜ Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarında incelenir.

(12) Söz konusu iddialar ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarına iletilir.

(13) ÇAKÜ, gönderilen ve etik ihlal iddiası içeren şikâyet ve ihbar başvuru dosyası için ayrı dosya açar. ÇAKÜ'ye gönderilen ve etik ihlal iddiası içeren şikâyet ve ihbar dilekçelerinde, kişilerin doçentlik başvuru sürecinin devam ettiğinin de belirtilmesi hâlinde hakkında etik ihlal iddiası bulunan kişinin devam eden bir doçentlik başvurusunun bulunup bulunmadığı hususu ÇAKÜ tarafından Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından sorulur. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca devam eden doçentlik başvurusunun bulunduğu bildirilmesi hâlinde iddialar ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına gönderilir.

(14) Etik ihlali iddiası sebebiyle hakkında inceleme başlatılan kişilerden iddialara ilişkin olarak gerekli bilgi ve belgelerle birlikte yazılı savunmaları istenir. İlgili kişiler, savunma talep yazısının kendilerine ulaştığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde savunmalarını vermedikleri takdirde, bu durumun savunma istem yazısında belirtilmesi koşuluyla Kurul, diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak karar verebilir. Hakkında inceleme başlatılanlar, yazılı savunmalarını sunmak üzere iddiaları içeren evrakların bir örneğinin kendilerine verilmesini talep etmeleri hâlinde, incelemeyi yürüten ilgili Kurulca savunma istenmesi yönünde bir karar alınmaksızın da doğrudan yazılı savunmalarını sunabilirler. Ancak bu hâlde bu kişilerden yeniden yazılı savunma istenmeden de incelemeye devam edilebilmesi için, iddiaları içeren evrakların teslimine ilişkin tutanakta, teslim tarihinden itibaren on beş gün içerisinde savunmasını vermedikleri takdirde diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak karar verileceğinin açıkça belirtilmesi şarttır. Gerekli görülen hâllerde savunma sözlü olarak da alınabilir.

(15) Alınacak kararlar, ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunda tartışmaya açıldıktan sonra oylanır ve kurul üyelerince imzalanır. Karara muhalif kalan üye, karşı oy gerekçesini yazmak zorundadır.

(16) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarınca alınan nihai kararlar inceleme raporu niteliğinde olup, bu kararlar onaylanmak ya da başka bir karar alınmak üzere Rektör'e sunulur.

(17) Kurul üyeleri, uzman ve bilirkişiler, yaptıkları incelemeyle ilgili edindikleri bilgi ve belgeleri açıklayamazlar.

(18) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarının inceleme sürecinde diğer kurum ve kuruluşlarla yaptığı her türlü yazışma Rektörlük aracılığıyla gerçekleştirilir.

(19) Kurul üyelerine verdikleri karar ve oylardan dolayı hukuki veya cezai işlem uygulanamaz.

Başvuru Ücreti

MADDE 11 – (1) Kurum içi başvurularda ücret alınmaz.

(2) İş yoğunluğuna bağlı olarak Kurul, başvuruların sonuçlandırılmasını ücret karşılığında yapabilir; ücretlendirme yetkisi ve ilkelerinin belirlenmesinden Kurul sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Temel Etik İlkeler ve Etiğe Aykırı Davranışlar

MADDE 12- (1) Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu etik ilke ve esasları aşağıda sıralanmıştır:

- a) İnsan hak ve özgürlüklerine saygı, temel prensip olarak kabul edilir.
- b) Din, dil, mezhep, cinsiyet, ırk, renk, siyasi düşünce, felsefi inanç ve benzeri özellikleri sebebiyle araştırmacılar arasında ayırım yapılamaz.
- c) Üniversitenin kurumsal hak ve özgürlükleri göz ardı edilemez.
- d) Araştırmacılar, Üniversitenin olanaklarını bireysel çıkarları doğrultusunda kullanamaz.
- e) Üniversitenin özgürlükçü bir araştırma kurumu olduğu hiçbir zaman göz ardı edilemez.
- f) Akademik ve idari mensuplar, görevlerini yerine getirirken görevlerinin kendine mahsus hedeflerine sadık kalır.
- g) Araştırmacılar, tutum ve davranışlarıyla Üniversitenin saygınlığını zedelememeye dikkat eder.
- h) Her türlü tarihî eser ve kültürel varlıkların korunmasında araştırmacılar azami özeni gösterir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler İnceleme Sonucunda Yapılacak İşlemler

MADDE 13 - (1) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemlerde bulunduğu tespit edilen kişiler hakkında ilgili mevzuat uyarınca gerekli disiplin işlemleri ile diğer idari, hukuki ve cezai işlemler ÇAKÜ Rektörlüğü tarafından yapılır.

(2) Etiğe aykırı eyleme konu olan eserle daha önce akademik unvan elde edilmiş ise kişi hakkında yapılan işlemler sonucunda alınan etik ihlal kararı sebebiyle bu unvanın geri alınıp alınmayacağı hususu ÇAKÜ Rektörlüğü tarafından değerlendirilir.

(3) Etiğe aykırı eylemlerin gerçekleşmesi hâlinde asıl müellif, zarar gören veya hakları olumsuz etkilenen kişi ve kuruluşların rıza göstermesi, ilgililerin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(4) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı bir eylemin tespit edilmesi hâlinde ÇAKÜ Rektörlüğü tarafından ilgili yayının ortak yazarlarının görev yaptıkları kamu kurumuna da bilgi verilir.

(5) Etik ihlal kararları en geç bir ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

Gizlilik

MADDE 14 - (1) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarının kararları, genel düzenlemeler dışında gizlidir, Etik Kurulların tespitleri hakkında bu Yönerge'de belirtilen kişi ve kuruluşlar ile başvuru sahibinden başkasına bilgi verilmez.

Yeniden inceleme

MADDE 15 – (1) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarında daha önce incelenen ve esası hakkında bir karar verilen eserlere ilişkin aynı iddialarla yapılan başvurularda yeniden bir inceleme yapılamaz. Bu durumda eserlerin ve eserlere ilişkin iddiaların tamamen aynı olduğunun ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurullarınca tespit edilmesi şarttır.

Etik ihlallerine ilişkin kayıtlar

MADDE 16 - (1) Bu Yönerge kapsamında yapılan inceleme sonucunda alınacak kararlar ÇAKÜ Rektörlüğü tarafından gizlilik ilkesine riayet edilmek suretiyle uygun bir şekilde dosyalanıp saklanır.

(2) Doçentlik sınavına başvuruda bulunan adaylar dışında kalan kişiler hakkındaki bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin şikâyet ve ihbar başvuruları, iddiada bulunulan kişinin eylemi gerçekleştirdiği sırada bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumunca değerlendirilerek karara bağlanır.

Yürürlük

MADDE 17 - (1) Bu Yönerge, ÇAKÜ Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 - (1) Bu Yönerge hükümlerini ÇAKÜ Rektörü yürütür.